

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2020 /
HYVINVOINTIPALVELUT

Hyvinvointilautakunta 29.09.2021 § 128

toimialajohtaja Juha Valta (puhelin 044-4970 400):

Muhoksen kunnanvaltuusto on kokouksessaan 28.6.2021 § 34 merkinnyt tiedoksi tarkastuslautakunnan vuoden 2020 arviointikertomuksen. Kunnanhallitus valtuutti 29.6.2021 § 314 kunnanjohtajan tai tämän sijaisen päätöksillään hyväksymään valtuuston 28.6.2021 kokouksen päätösten täytäntöönpanotoimet. Vs. kunnanjohtaja on päätöksellään 6.7.2020 § 9 todennut, että valtuuston päätöksen täytäntöönpanona lautakunnille annetaan päätöksestä ote ja arviointikertomus toimielimille ja pyydetään toimielinten mahdolliset lausunnot kunnanhallitusta varten 30.9.2021 mennessä.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2020 on esityslistan oheismateriaalina.

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2020 aikana 15 kertaa. Kokouksissa on arvioitu Muhoksen kunnan toimintaan liittyviä taloudellisia ja toiminnallisia tapahtumia. Kokouksissa on lautakunnalle annettu tiedoksi viranhaltijoiden katsaukset jokaiselta toimialalta. Lautakunta on kutsunut kokouksiin myös muita tarpeelliseksi katsomiaan viranhaltijoita ja asiantuntijoita.

Tarkastuslautakunnan mukaan kokonaisuutena hyvinvointipalvelut on onnistunut taloudenpidossaan vaikeana koronaepidemian leimaamana toimintavuonna 2020 hyvin. Talouden toteutuma eli tilikauden tulos oli 96,0 %. Talousarvioon nähden ylijäämää muodostui 812 681 €. Toimintatuotoista toteutui 94,7 % eli ne alittuivat 88 957 € budjetoiduista. Toimintakuluista toteutui 95,7 % eli ne alittuivat 908 459 €. Yksittäisten tuotto- ja kulukohteiden osalta poikkeamat puoleen ja toiseen budjetoiduista olivat sen sijaan %-määräisesti edellä mainittuja huomattavasti suurempia. Toteutumaprosenttien ääripäinä tuotoissa olivat 4,9 % (Muut toimintatuotot) ja 128,7 % (Tuet ja avustukset) sekä kuluissa 81,5 % (Muut toimintakulut) ja 98,9 % (Henkilöstökulut). Poistot toteutuivat 126,9 % laajuisina eli ne ylittivät budjetoidut 112 402 €. Hyvinvointipalveluiden tulosalueiden valtaosassa (11 kpl, kateraportti) tilikauden tulos osui +-10 % tarkkuudella talousarvioon nähden. Hyvinvointipalveluiden hallinto (43 %), vapaa-aikapalveluiden hallinto (70 %) ja Oulujoki-Opisto (88 %) osuivat tätä kauemmaksi.

Koronaepidemian aiheuttamat toimenpiteet näkyvät tarkemmassa analyysissä useissa tuottojen ja kulujen kohdissa monin eri tavoin: maksutuottojen vähenemisenä (varhaiskasvatus, Oulujoki-Opisto, kulttuuri, liikuntalaitokset) ja toisaalta tukien ja avustusten kasvuna (OKM:n ns. koronaraha 350 830 € ja erityisavustus varhaiskasvatukselle 20 000 € sekä OPH:n avustus etäopetuksen tukitoimiin lu-

kiolle 18 050 €). Näiden lisäksi hyvinvointipalvelut käyttivät jo aiemmin myönnettyjä avustuksia (siirto vuodelle 2020 102 085 €) ja uusia vuonna 2020 myönnettyjä avustuksia 11 eri kohteessa ja tarkoituksessa, yhteensä n. 230 000 €.

Muhoksen kunta on jatkanut osallistumistaan lapsi- ja perhepalveluiden LA-PE-muutosohjelmaan. Vuosien 2020 - 2022 aikana työ jatkuu sosiaali- ja terveystoimen sekä sivistystoimen yhteistyönä kohteina perhekeskukset, varhainen tuki arjessa sekä lasten ja nuorten matalan kynnyksen päihde- ja mielenterveyspalvelut. Hyvinvointipalvelut on jatkanut osallistumistaan Muhoksen kunnan v. 2019 talousselvityksen mukaisesti talouden tasapainottamistoimiin 8 eri kohteessa. Toimenpiteiden sisällöstä on raportoitu seikkaperäisesti. Talouden tasapainottamistoimenpiteistä saadut hyödyt tulisi ilmoittaa tarkemmin euroissa, jolloin voitaisiin tarkemmin pohtia niiden tarkoituksenmukaisuutta. Yleiset kirjaukset tehdyistä toimenpiteistä antavat ”väljän” kuvan.

Muhoksella on ollut jo useamman vuoden aikana ongelmia saada päteviä erityisopettajia virkoihin. Hyvinvointipalveluissa on vakinaistettu useita määräaikaistuuksia vuonna 2020 ja vakinaistaminen on jatkunut vuoden 2021 puolella.

Covid-19 pandemia vaikeutti vapaa-aikapalveluiden toimintaa vuoden 2020 aikana. Toimintojen uudelleenjärjestelyt terveysviranomaisten ohjeistuksien ja suositusten mukaisesti ovat olleet välillä haastavia toteuttaa ohjeiden tulkinnanvaraisuuksien vuoksi (STM/THL). Vapaa-aikapalvelut esittää lähivuosille uusia investointeja palvelutuotantonsa tarpeisiin, kuten jäähalli, Korkalavaara ja Ponkilan urheilualue.

Oulujoki-Opiston toimintaa on arvioitu osana vapaa-aikapalveluiden kokonaisuutta. Sen toiminta on ollut vuonna 2020 kohtalaisen hyvällä tasolla pandemiasta huolimatta. Oulujoki-Opiston toiminta on ollut vuoden 2019 arviointikertomuksen yhtenä erityiskohteena

Strategisten tavoitteiden toteutuminen hyvinvointipalveluiden puolella on toteutunut hyvin ja satsaukset kouluihin sekä opetusympäristöihin ovat olleet riittävällä tasolla.

Hankkeiden suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota niiden potentiaaliin hyötyyn suhteessa hanketoimijoiden voimavaroihin. Hankkeiden mahdollisesti tuottamia hyötyjä tulisi ennen hankkeen aloittamista arvioida tarkasti. Hankkeiden toimenpide-ehdotukset tulee raportoida ja viedä eteenpäin organisaation sisällä. Näin hankkeista saatavat hyödyt saataisiin mahdollisimman nopeasti käyttöön. Hankkeisiin liittyvien työntekijöiden työajan seurantaan ja työssä jaksamiseen tulee kiinnittää huomiota.

Hyvinvointipalveluiden keskiössä tulee olla terveyden ja toimintakyvyn edistäminen sekä terveyshaittojen ennaltaehkäisy.

TOIMIALAJOHTAJAN ESITYS: Hyvinvointilautakunta päättää merkitä tiedoksi

tarkastuslautakunnan arvioinnin oman toimialansa toiminnasta vuodelta 2020.

Valtuuston täytäntöönpanopäätöksen mukaisesti toimielimillä on mahdollisuus antaa lausuntonsa kunnanhallitukselle tarkastuslautakunnan vuoden 2020 arviointikertomukseen 30.9.2021 mennessä.

PÄÄTÖS: Hyvinvointilautakunta merkitsi tiedoksi tarkastuslautakunnan arvioinnin oman toimialansa toiminnasta vuodelta 2020.
